

Læringsmål på NIF

Dansk

for yngste-, mellemste- og ældste trinnet

2014/15

Yngste trinnet 2. – 3.klasse

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge sproget til samarbejde
- stå foran klassen og tale højt og tydeligt; artikulation
- fortælle om noget de selv har oplevet – dagens oplevelse
- fortælle hvad en tekst handler om
- høre godt efter hvad andre fortæller
- vide hvad et ord og en sætning er
- vide, at man kan fortælle ting på forskellige måder f.eks. sange, rim og remser, illustrationer, små skuespil osv.
- kende forskel på noget der er opdigtet, og noget der er virkeligt

Det skrevne sprog – læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kunne de 3 alfabeter (navn, form og lyd)
- kende vokaler og konsonanter
- dele ord i stavelser og lydere
- kunne læse små lette bøger og egne tekster
- genkende små hyppige ord, man tit ser
- lytte når andre læser op
- udvikle begyndende læserutiner
- finde og vælge bøger til egen læsning

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- skrive både store og små bogstaver
- skrive bogstaverne den rigtige vej
- stave til lydrette og hyppige ord i egne tekster
- finde information i tekster og bruge dem til egen skrivning
- skrive små historier de selv finder på eller har oplevet
- læse egne tekster op og lytte til andres
- kunne skrive små korte tekster på computer/tablet

-
- bruge skrivning som en måde til at fastholde og støtte tanker og ideer

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge sproget til at komme i kontakt med andre
- vide at der er forskel på det talte og det skrevne sprog
- vide at sprog er opbygget af ord og sætninger, og at der er forskellige ordklasser
- kunne kende forskel på fiktion og ikke-fiktion
- samtale om litterære tekster; hovedindhold, umiddelbare oplevelse samt genre

Mellemtrin 5. - 7.klasse

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge talesproget forståeligt og klart i samtale, samarbejde og diskussion og fungere som ordstyrer
- udvikle et nuanceret ord- og begrebsforråd
- argumentere, debattere og informere
- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i sammenhængende form
- læse op med tydelig artikulation og fortolkende betoning
- lytte aktivt til andre og følge op med analytiske spørgsmål
- bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset efter genre og formål

Det skrevne sprog – læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beherske sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af kendte og nye ord i forskellige teksttyper
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læseforståelsesstrategier
- søge forklaringer på ord og fagudtryk i trykte og elektroniske ordbøger
- anvende forskellige læseteknikker

-
- udvikle læsehastighed og tilpasse læsemåde til genre og sværhedsgrad
 - fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form
 - læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse
 - læse sig til danskfaglig viden
 - læse med øget bevidsthed om eget udbytte af det læste
 - udvikle og vedligeholde hensigtsmæssige læserutiner og oparbejde læsekultur
 - søge skøn- og faglitteratur på bibliotek og internet til egen læsning og opgaveløsning

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- strukturere og skrive tekster i forskellige fiktive og ikke-fiktive genrer
- indsamle og disponere stof før skrivning samt skrive fra ide til færdig tekst
- strukturere og variere eget skriftsprog og skabe sammenhæng mellem sætninger og afsnit
- skrive kommenterende, forklarende og argumenterende med et ordforråd tilpasset forskellige teksttyper
- stave alle almindelige ord sikkert, bruge korrekte bøjningsformer og anvende afsnit og hensigtsmæssig tegnsætning
- layoute tekster til bestemte formål og modtagere
- kunne søge hensigtsmæssigt på internettet og bruge tekstbehandling varieret i egne skriveprocesser
- bruge skrivning bevidst som støtte for tænkning.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge sproget til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden
- vise kendskab til sprogets spændvidde fra hverdagsprog til kunstneriske udtryksformer

-
- kende forskelle og ligheder mellem det talte og det skrevne sprog og kunne karakterisere dem
 - Kende de vigtigste sætningsled og have viden om forskellige ordklasser og deres funktion i sproget
 - forklare samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation
 - karakterisere og kunne anvende forskellige genrer inden for fiktion og ikke-fiktion
 - fortolke, perspektivere og forholde sig til tekster og andre udtryksformer ud fra både oplevelse og analyse
 - vise kendskab til både genres og enkelte forfatterskabers særpræg
 - udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i forskelligartede produktioner samt i dramatisk form
 - søge information på en systematisk og kritisk måde
 - forstå samspillet mellem sprog og kultur og betydningen af sproglig mangfoldighed

Ældstetrinnet 8. - 10. klasse.

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- tale forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen
- udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form
- forstå og beherske sprogets samspil med andre udtryksmidler
- læse klart og flydende op og udtrykke en personlig forståelse af det læste
- lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling

Det skrevne sprog – læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse
- beherske forskellige læseteknikker

-
- afpasse læsemåde efter formål, genre og medie
 - fastholde det væsentlige af det læste i mundtlig og skriftlig form
 - forholde sig analytisk og reflekteret til tekster og andre udtryk fra forskelligartede medier
 - bruge læsning af digitale og trykte tekster samt grafiske udtryk som redskab til omverdensforståelse
 - vurdere eget udbytte af det læste
 - forstå og bruge forskellige kilder målrettet og kritisk

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- styre skriveprocessen fra ide til færdig tekst
- udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form
- skrive forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til genre og situation
- præsentere en tekst i samspil med andre grafiske udtryksmidler
- anvende computeren som redskab og bruge informationsteknologi hensigtsmæssigt som kommunikationsmiddel og i forskellige skriveforløb

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- erhverve viden om sprog og sprogbrug, om sprogets forskellige funktioner, variation, opbygning og grammatik
- udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden
- gøre rede for samspillet mellem sprog, indhold, genre og situation
- karakterisere og anvende forskellige genrer, stilarter og de vigtigste regler for sprogrigtighed
- gøre rede for og anvende forskellige genrer, fremstillingsformer, fortælleknikker og virkemidler
- forholde sig analytisk, vurderende og produktivt til sagprosa og andre udtryksformer

-
- anvende informationsteknologi og elektroniske mediers muligheder bevidst og hensigtsmæssigt
 - anvende informationsteknologi til søgning og kommunikation